

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwić odbiór dokumentu.

1982, styczeń 11
Teleks nr 15

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 750
maszynopis

Miniona doba upłynęła w województwie legnickim spokojnie. Nie zanotowano wydarzeń o charakterze incydentalnym. W Legnicy pojawiło się kilka ulotek pisanych ręcznie.

W dn. 9 bm. (sobota) niektóre instancje terenowe odbyły posiedzenia egzekutyw poświęcone głównie ocenie przeprowadzonych rozmów z członkami partii. Na przykład Egzekutywa KM w Legnicy dokonała takiej oceny po wysłuchaniu informacji ośmiu zespołów, które przeprowadziły kontrole w wybranych 120 KZ/POP oraz trzech zespołów, które odbyły rozmowy z kadrą kierowniczą jednostek przemysłowych (m.in. budownictwa, transportu, łączności i spółdzielczości). Egzekutywa oceniła kierowników i niektórych zastępców w 49 jednostkach w Legnicy. Postanowiła wystąpić z wnioskiem o odwołanie w trybie natychmiastowym 2 dyrektorów. Wypracowano szereg wniosków dot. m.in. zwiększenia pomocy kierownictwom tych zakładów, które wymagają bieżącego politycznego nadzoru. Wytypowano organizacje partyjne wymagające nasilenia instruktażu i pomocy w najbliższym czasie. Na przykład postanowiono zająć się szczególnie kierownictwem i organizacją partyjną w służbie zdrowia, ze względu na niezbyt korzystny klimat w tym środowisku. Temat ten zostanie rozpatrzony odrębnie na jednym z posiedzeń Egzekutywy KM.

Nadal odbywają się zebrania partyjne. Stopień ich zaawansowania jest różny. W niektórych komitetach terenowych – np. KG Wądroże Wielkie – w tym tygodniu przystępuje się już do organizowania drugiej tury zebrań. Znaczne opóźnienia w organizowaniu zebrań notuje się w miastach (np. Lubinie), w tym w dużych organizacjach partyjnych. Na niektórych zebraniach (m.in. w mieście Złotoryja) stawiane są złośliwe pytania typu: „skąd wzięła się instrukcja działania partii i kto ją uchwalił”.

Na ogół mało prężnie działają jeszcze organizacje młodzieżowe, szczególnie w zakładach pracy. Niektóre instancje tych organizacji (np. w gminie Pielgrzymka) prowadzą rozmowy i weryfikację członków.

Zgłaszane są różne opinie o celowości powoływania Komitetów Ocalenia Narodowego. Jest wiele głosów wskazujących na zasadność tego przedsięwzięcia. Obok nich są również wypowiedzi sceptyczne – „po co tworzyć coś, co nie wiadomo czy sprawdzi się w praktyce. Mamy dobrze ułożoną współpracę, dobrze działającą radę narodową i rady sołeckie. Dlaczego wszystko w Polsce musimy robić jednakowo, pod sznurek. Wiele inicjatyw należałoby wprowadzać przy gruntownym rozpatrzeniu warunków i możliwości lokalnych”.

Nadal obserwuje się niezbyt korzystny klimat w części środowiska nauczycielskiego, głównie miejskiego szkół ponadpodstawowych. Dość powszechnie zgłaszane są krytyczne uwagi dotyczące przerostu administracji szkolnej. Postuluje się powrót do „starej struktury, gdzie był rejonowy inspektor i nieliczni kierownicy”. W Jaworze odwołany został dyrektor i jego zastępca w Zespole Szkół Ogólnokształcących. Stwierdzono, że ton w spotkaniu z przedstawicielami LWP (nasz telex nr 12 z dnia 9.01.82) nadały głównie dzieci z rodzin nauczycielskich. Sprawę bada Prokuratura. Proces weryfikacji kadry w oświacie trwa.

W dalszym ciągu w środowisku wiejskim komentowany jest fakt pozbawienia rolników kartek na mięso i masło. Na zebraniach partyjnych podnoszona jest również sprawa rekompensat dla rolników po wprowadzeniu podwyżek cen. Mówi się, że w temacie tym jest wiele niejasności i niepewności – „miasto rekompensaty dostaje, a co ze wsią?”. Drugim problemem wywołującym spore niepokoje jest kwestia cen za usługi w rolnictwie (krąży szereg plotek, wymieniane są astronomiczne sumy). Istnieje potrzeba szybkiego i szerokiego wyjaśnienia tego tematu. Od dobrych rolników, a także ze środowisk robotniczych pochodzą wnioski dot. ustalenia przez władze centralne dolnej granicy sprzedaży płodów rolnych dla państwa. Postuluje się, by minimum to zostało jak najszybciej wprowadzone, gdyż jest wielu takich rolników, którzy od lat niczego nie sprzedają. Proponuje się również, by poprzez odpowiednie zarządzenie (przepisy) wyeliminować dotychczasowe praktyki uprawiania gruntów przez osoby zamieszkałe w mieście (często w innym województwie), a nie mające nic wspólnego z rolnictwem. Jest to bowiem jedna z form szybkiego bogacenia się, przy minimalnym nakładzie pracy. Stąd propozycja wyposażenia administracji państwowej w takie przepisy, które pozwolą na wyeliminowanie tego zjawiska.

Z innych podnoszonych problemów na uwagę zasługuje dotkliwy brak papierosów w województwie legnickim, głównie zaś placówkach wiejskich. Wiele osób nie może zrealizować przydziałów kartkowych. Od dłuższego czasu (o czym wielokrotnie informowaliśmy) zgłaszany jest przez mieszkańców fakt znacznie lepszego zaopatrzenia w te wyroby województw ościennych (np. w wałbrzyskim papierosy są w ciągłej sprzedaży). Rodzi to u wielu kupujących podejrzenia o niewłaściwym rozdzielnictwie na szczeblu centralnym.

Sekretarz KW PZPR

Zbigniew Korpaczewski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Joanna Wagner-Głowińska, Wydawnictwo GAJT 1991 s.c.

Publikacja w ramach projektu: 40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023